

Teobaldo A. Noriega

ODISSEU

Poemes Seleccionats

Traduits de l'espanyol per

Mercè Juan

Palma de Mallorca
2012

CANDELA VIVA (1984)

PEIX EN L'OBSCURITAT

Jo estendré una mà
i et diré
cara a cara al dolor
així
com qui no vol les coses
ja veuràs
orfe de fantasies
sense mites
ni llegendes que puguin emparar-te
(Kierkegaard no esmorzà amb tu aquest matí)
amb només
el compte del rober
i les teves penes
homenet
aprenent a viure a l'últim orifici
que et queda
i basta.
I tu m'entendràs
la teva impaciència entendrà
el teu cansament entendrà.
I jo feliç
amuntegaré la resta de la teva estructura externa
un poc més
la mà
sí
com qui frega un peix
en l'obscuritat
i el sent créixer
i res més.

MAQUIAVEL

Ahir
un home decidí
arrancar-se el cap
d'un sol tall
per seguir vivint.
Un altre
colèric
penetrà l'epicentre de la seva dona
i tingué un orgasme.
Jo llavors em vaig entretenir
amb l'escuma i l'arbre
li vaig mesurar dues-centes llegües
de distàncies al vent
i vaig seguir mentint.

La meva vida es fa anells
davant l'eix
aquella roba vella
comença a veure's curta
davant l'engranatge.
Esmicolar espais
Maquiavel
indagar profunditats
i ja veuràs:
caldrà començar un nou dia
lliurant-se per complet
a les sabates.

SI ET CANSES UN DIA

Si et canses un dia
recorda que el camí
ets tu mateix
i que sempre podràs fer
l'inventari.
Reposa un poc
l'agonia momentània
recrea el teu minut.

Imagina't un món
tot net
sembradet de roses
una casa habitada
d'alegria
un cos que mai
no es desgasta.
Imagina l'amor
com possible
malgrat la gota
la cavitat de l'home
feta sotana
el matxet dins la seva beina.
Imagina't el cel
les estrelles
alletant l'aigua
l'univers un llibre
reflectint la lletra
amb la qual fas les teves paraules.

Escriu el teu silenci
rememora les teves culpes
pensa en el mig món
que es tanca en un cop
treballa la teva nostàlgia
martiritza l'ombra
indaga l'aparent:
i menja la teva rodanxa.

AQUEST CEL

Pregunta-li a aquest cel
pel teu cel
i et dirà que no se'n recorda.
Pensa en els teus quatre metres
sobre el nivell de la mar
i conclouràs
que irremeiablement
estàs molt lluny.
Et recorda aquest pi
la teva palmera?
Aquestes tranquil·les aigües
les altres de la teva ribera?

La pàtria
és l'exili
que sense voler
dus a coll
i que tu amanes
en la teva nostàlgia diària
vivint de memòria:
Ulisses creant Ítaca.

ET VEIG PASSAR

Et veig passar
Senyor
enganxat a aquests dos pals
amb els ulls mirant l'infinit
escrutant l'ombra
i em demano
quantes vegades més
haurem de crucificar-te.

Algú allí al fons
canta una *saeta*
que comunica pena
que parla de la ferida
i dels claus
de la corona ensangonada
i les espines.

I jo aquí
assegudet davant l'atri
confós entre ciris i ofrenes
entre oracions que fan olor
de suor i d'impaciència
tractant d'entendre el perquè
d'aquests llenys tan pesats
que els qui estam en aquest costat
hem de seguir duent a coll.

FOLLET DE NIT (1988)

ODISSEU

Hauré de dedicar-me
a recordar com érem
quan estàvem junts
a recrear la història
d'una illa encantada
on un dia em vaig aturar
únicament per conèixer-te
i descobrir el sol
que tanta falta em feia.

Hauré de resignar-me
a mirar-te entre somnis
ardents
com arena a l'estiu
cristal·lins
com rosada a la figuera
i repassar les hores
els minuts
que colze a colze sofrírem
i també gaudírem.

En algun punt
pressent suspesos
la duresa del temps
la distància
aquest buit absolut
que entreté el meu cos
empenyent-me cap a la por.
I em refugio dèbil
en el poc que queda
de la teva veu que m'acompanya:
en la nostàlgia
de la meva mà en el teu rostre
del teu verd en la meva aigua.

RESURRECTIO

Dona:
en la teva humitat
abandonada
soc un petit
Crist
que en caure
va repartint
el pa
de cada dia
desesperadament
amant
el teu esquelet.
En el teu cos
penetro
fins que
ja no puc més
i allí
en el fons
em recullo
a dues veus
sense saber
de mi mateix
llevat del
miracle
del meu amarat
ésser
en el teu ardor
ressurrecte.

CARN HI HA EN TU

Jo també vaig tenir somnis
que acabaren en ocis
un dia tu te'm lliurares
santificada i casta
m'oferires els teus braços
i dient t'estimo
em vaig emparar en la teva mirada.
Aprenguí des de llavors
de la suor matinera
del plaer de ser home
desvestit en la teva ombra
de l'ardor de la fruita
esqueixada al seu centre
mentre preveig en el temps
la fatal retirada.
Si quelcom guardo d'allò
li dec a altres vides
amb les quals em defenso
del terror de les meves nits
i a la puntual bondat
amb què acceptes la cita
a la que sempre acudeixo
com un febril amant.

Carn hi ha en tu
Poesia:
i en el meu vici
t'aguaito.

CANTAR DE CEC

Tracto de donar repòs a la meva fatiga
en el meu cantar de cec
fastiguejat d'iniciar aquest altre dia
transformat en la meva ombra
un accepta que parteix
i s'acostuma
a mirar cap a dins
encara que molt prest
sense que ens adonem
ens ve la fiblada.
El desig és traïdor
ja se sap
però encara així podem
insistir amb les preguntes:
 per a què serveix l'ull?
 per a què la mà
 si els dits no arriben
 a descobrir la forma
 pressentida en l'obscur ritu?

Arribarem a vells
i estarem cercant
la terra promesa
amb la innocència
de les primeres passes
ens haurem cansat
davant l'Esfinx
intentant explicar-li
que de res ens serveix respondre-li
si el destí està escrit
anticipadament
per algú que fins i tot dient
que ens estima
carregà els daus
i trucà les baralles.
Seguirem jugant amb el foc
esperant que una altra víctima caigui
disposada a l'holocaust
a deixar-se clavar en dos llenys
per esborrar la Culpa.
Tanmateix:
 serà això suficient
 per netejar el fang dels teus peus?
 s'allargaran els teus braços?

Perquè el que sí està clar
company
és que en el nostre propi límit
està la causa del silenci.
Et contaré una cosa:
jo a vegades vaig a missa
em confesso
(no oblidó els tres cops)
combrego
dejuno de costat
i vesteixo car
però no aconsegueixo
senyar-me sencer.
I si et parlo així
-perdona la meva franquesa-
és perquè vull
compartir els meus dubtes.
Comprèn que al final
el que realment importa
és redimir els anys.

FOLLET DE NIT

El crit:
aquest fil amarg
que puja a la meva gola
però que no fuig
aquesta grapa d'acer
que em destrossa el pit
i no coneix treves.

La llàgrima:
sempre aqueixa gota
entelant els meus ulls
impedint que pugui jo
apropar-me a l'altra ribera
el mirall trencat
vibrant en la meva memòria
multiplicant imatges.

I l'altre:
constantment l'altre
enduent-me de la mà
per la vida
zigzaguejant el misteri
sense desvetllar el meu tot
sofrint de préstec.

Aquesta és la meva nit
amic
aquí jo sóc el follet
que acumula silencis
aquí em trencó en dos
i regenero
m'alimento de sobres
enterro el meu perfil
adoro el foc
em poso la meva disfressa
i em dessagno.

DIVENDRES SANT

No et puc mirar
perquè sent pena
penjat a aquest dos pals
novament
gemegant per la llaga
en el teu costat
la ferida que et sagna
des de sempre.
No et puc mirar
i això m'atterreix
car de la por
que carrego
em resseno:
per què el teu llum em cansa
en veure el teu pas?
per què la teva ferida
bull en el meu record?
Però passes
Senyor
i jo em quedo
sense arribar a la fi
del meu altre dia
bé voldria seguir-te
mes no puc:
que tu dus la teva creu
i jo la meva.

ARS AMANDI (1998)

TRIST SO

Jo no puc entregar-te més que l'aire
amb que puguin tocar-te les meves paraules.
És tot quant tinc, bé ho saps.

Un es va desprenent de coses
que poc a poc ens va llevant el temps.
Queda sempre la creu, la resta falta.

M'agradaria mirar-me d'una altra forma
enfortit en sentiment pur.
No pregant les teves miserables engrunes.

On quedà l'amor? Qui l'aturà?
Fou potser una il·lusió? Cruel miratge?
Fatal mentida condició de l'home?

Demà ja no existeix i avui no és res.
Ahir quedà enrere agonitzant.
Aquest amarg so és la meva mortalla.

I JA NO HI HA TEMPS

Al meu pare. In Memoriam.

No ho sabia -jo no ho podia saber-
se'ns en va el temps, saps?
ens va deixant en tot el cos
com una gota freda que esgarrapa els sentits
i que al dolor ens ferma.
Ens va tancant dreceres del camí
i al final ensopeguem
tractant debades d'arribar al cantó.

Jo no sabia -com ho podia saber-
que anaves silenciós en la teva agonia
que la sang t'ofegava
que la teva altiva força
la teva impaciència
eren va record quotidià
de cèl·lules vitals corcades
que t'anaven allunyant del meu espai.
Per això he estat infidel a la nostra cita:
arribo tard ho sé.
I ja no hi ha temps.

Jo visc del silenci
company
jo visc de l'angúnia i l'aflicció.
A vegades em veig bé i corro tot sol
però aquí en la meva penombra em desposseeixo
de tota aquesta aparença que abomino
em despullo al mirall i vesteixo penes.

Fa temps que presento un punt feble
una ferida a traïció que encabrita el meu cos
i trenca el meu aire.
Potser tu no ho entenguis
però és la mateixa ferida descoberta
en la meva infantesa extraviada sense matins ni tardes
només ombres d'absència
en la meva mania febril
en les meves mil i una nits
sense llàntia per fregar
sense Scheherezada.

Es trenca el cor s'esquinça el vestit
es clivella la il·lusió d'aqueix altre dia
sense la divina llum d'una esperança.

I jo em dic:

de què et serveix llavors
tant de posar-te pàl·lid davant el Crist
si de tota manera
els dos pals no basten?

M'he tocat el pulmó i vaig quedar tot sol.

M' he aferrat a la vena de la teva ferida

sense superar el meu espant

i llenegant-me en fang

he repetit de fàstic:

si no et basta l'ull amolla el sac

si et fa mal el ronyó no et facis llit.

Comptant per suposat

amb què l'altre no vingui

i es faci el neci

pegant-li als teus peus claus i posts.

ARS AMANDI

Qui potest capere...

I

Com un matí tropical
que esclatés únicament per a mi
com magrana oberta
esperant els meus incansables dits
així arribares:
fores llum i innocència.
Jo em vaig deixar dur
per la suau resplendor
que desprenia el teu cos
m'inundà el teu somriure
m'enredaren les teves algues:
després no vaig saber res més.

Ets suau remor
ets gemec
campana seminal
humida gota
nuesa encesa en febrosa agonia
obstinat genet cavalcant el meu cos.
Ets també el cant
l'alegria
carícia de passió
rosa de crit
tendre alleujament per a aquesta set bramant
que pesa com creu clavada a la carn
i que arrossego irredent com a pregària en ritus.

II

De nit véns: t'acostes
m'enlluernes i m'esgotes
com qui no vol
entendrida per les bambolines
que allà m'agombolen entre deu mil figures.

D'aigua ets: cascada seminal
riu en repòs
mar tempestuosa quan estàs a punt
cataracta somrient tocant al llit
càlida font en què bec a gust
satisfacció de set que mai no acaba
suor genital en la meva agonia viril
llacuna de passió gota en la teva gruta.

D'aire també ets:
ets eco sexual ets so
gemec intens després del cop sonor
pell que redobla en la triomfal entrada
esponjada quietud matriu del foc
caverna transformada en un sol de trompeta
celebrant el meu crit.

La terra sencera ets:
com quevedesc pols enamorat
fang d'aquesta creació
constantment remonent les meves cendres.

III

M'he aferrat al teu cos amb bogeria
perquè no decaigui la meva esperança.
M'he engrapat al teu esperit alegre
per riure amb tu i oblidar la meva tristesa.
He sentit l'impacte del teu pas
pel meu petit món equilibrat a mitges.
He vist l'horitzó de mil somnis
endevinats en aquesta llum dels teus ulls
que tant m'hipnotitza.

I t'he estimat simplement sense filtres ni mesures:
entregant-me com animal en zel
a una passió que sense poder evitar-ho
m'ha estat arrossegant
fins al fons d'un abisme
on em veig tot sol
i on res no és possible
excepte la redempció de tenir-te.

IV

Fa estona que no puc assolir
novament l'equilibri de les meves nits
vaig a rodolons com un cec a les palpentes
servint-me de nord la nostàlgia
oloro la teva pell
et toco
m'humitejo
cercant debades rescatar el teu pols
tot és cruel miratge en la meva memòria:
no hi són ni la teva rialla ni el teu cos càlid.
En tan trista i pesada somnolència
no hi són els teus ulls
els teus llavis ni les teves mans
hi manca la suor que la teva dolçor engendra.

Amor boig sembla aquesta passió
que a crits em consumeix
aquesta secreta força que m'impulsa
a seguir-te creant en la distància.
M'agradaria saber on quedarem:
em donaries a canvi d'aquesta nit
tota aqueixa aigua sexual que t'il·lumina?

V

Però novament arriba la meva partença
i trist vaig: trànsfuga caminant
el cansament m'empeny a l'altra ribera
on ja no hi haurà blau ni verd-plata
sinó la grisa nostàlgia del teu nom.

Aquí vaig estar, recordes?
desposseït de claus i temors
em vaig lliurar al sant i senya d'altres dies
a interminables nits sense fronteres
i em vaig deixar arrossegar per la teva mirada:
ara carrego l'empremta del teu pas.

Perdona'm aquesta absència que s'acosta
recorda'm en la teva pell: aigua d'encant.
Segueixo aquí no ho oblidis
aferrat en terra
recorrent la teva ombra amb les meves mans.

POLS ENAMORAT (2001)

RITME NOSTRE

Els meus ulls amb els teus ulls
-els nostres ulls-
enfocadors tendres:
tebis raigs de llum entretallada
transcrivint el missatge dels somnis.

La meva boca amb la teva boca
-les nostres boques-
afamagades mareperles:
saba espessa copejant-nos els llavis
negant-li sortida al nostre alè.

Les meves mans amb les teves mans
-les nostres mans-
tremolor d'enfiladisses:
temptejadores inquietes sobre tela
en el vaivé sonor que no cessa.

El meu pas amb el teu pas
-els nostres passos-
cadència acalorada:
ajustat delit en moviment
escrutant el secret de la nit.

El meu cos amb el teu cos són dos cossos
movent-se al compàs d'aquest bolero
que no coneix temps
dissenyant el paisatge que cerquem.

AMB EL BASTÓ A COLL

Cercar:
sentir que en la distància
es lliuraran dos cossos
que fa temps comparteixen
suor, semen, gemecs.

Pensar:
viure per a l' instant
en què secretament
l' entrega es fa carn
pètal obert a l' entrada del fruit.

Somiar:
recrear-te en silenci
caminant entre mil ombres
cec atordit amb el meu bastó a coll
copejant-te allà dins.

HUMITAT SONORA

El triple espasme:
mirada absent
d'uns ulls extraviats
silenci profund
tempesta que ha passat.
Tranquils remes
d'una barca ja al seu port.

Càndida nit:
malèvola addicció
a la qual acudeixo
substituint l'altre
posant-me la seva màscara
penetrant la teva carn.
Banquet feliç
amb el qual conjuro la por.

Y tu encantada:
matinada al teu punt
rient-te adormida
esgotada al teu centre.
Aquesta humitat sonora
on encara canta el meu crit.

CALOR DE PAS

Pel carrer venies i no hi havia carrer
tot l'espai l'esgotava el teu cos
la línia de la vorera s'empetitia
i la teva figura ardent calcinava el sender.

Valia la pena agenollar-se
per sentir més de prop la teva cintura
concentrar la mirada en aquest vèrtex
on l'amor cremava amb el teu pas
i somniar-te un instant sotmesa
a la tasca feliç de transformar la meva admiració
en victòria i derrota.

Però passares altiva i alterosa
-el teu taloneig profund alterant el meu pols-
sense que notar pogueres el meu espantat somriure
ni el tremolor d'aqueixa veu que es trencava per dins.
I allí quedà la meva ànsia reflectint l'instant:
el meu honor de mascle ferit despullant la teva ombra.

ANTI-NARCÍS

És com estar acomodant-ne a la vida
a través d'un mirall.
En el fons hi ha l'aigua
que a mitges em consumeix
i entre les quatre voreres van els meus ulls.

És com parlar transparentat en eco
repetint el silenci.
El so m'arriba des de lluny
on sols persisteix la memòria
d'una existència mig articulada.

És com veure'm sense veure l'altre rostre
sotmès a la l'heura.
Fantasma ocult del meu temor sense treva
misèria humana cartografiada en ombres
lluïtant per sortir de l'espessor.

És com respirar on no hi ha aire
sinó el baf-baf d'aqueixa humitat cristal·litzada.
Amb la meva mà descobreixo el que queda
de tan desmanegades aparences:
una deforme màscara que s'ofega
en l'àcid que li serveix de fons.
Sobirana quietud d'un univers
on l'obscuritat impera.

VERTIGEN

És com trobar el món en la teva mirada
lliurar-me al paisatge i retenir-lo
vestit en el teu somriure.

És com caminar damunt un núvol
movent-me al teu gust
reconèixer el meu vertigen allí dalt
i descendir ansiós
on ja no hi ha cansament.

Em transparento en porus
de la teva pell blavenca
per arribar al punt
on neix la rosa.
Llavors em recullo
càndidament absort
en el miracle dolç
del meu ser natzarè.
Toco i em sento en tu
amb la teva veu reproduueixo.

És com està fugint de mi mateix
per trobar el fons
respirar amb el teu aire
bategant allà dins
i retre el meu tremolor
a la l'escalfor del teu cos.
Esclatar entre llums
subjecte a aqueixa ombra
afirmant-me home
de la ratlla a la gota.

FESTÍ ALIÈ

És com despullar-me encadenat.
Veig en aquest blau llunyà
el que queda del llit on estigué la rosa.
La nostàlgia que carrego m'alimenta
i alleuja el meu cansament.

Com quedar-me mut davant el got.
El líquid m'empara en la seva claror
desfent el meu gel.
Calidesa en cristall que s'instal·la en el meu cos
alliberant-me de la por.

És com estar i no tornar a estar-hi:
salto
em desconec
torno al centre
sorgeixo feliç
al costat del festí
de l'altre
i descobreixo
altiu
l'hermètic oracle.

DARRERA CITA

*¿Qué palabra diremos que no diga
tu nombre, tu silencio,
el callado dolor de no tenerte?*

OCTAVIO PAZ

A Dulci. In Memoriam.

Recordant-te així mig adormida
els teus ulls difícilment oberts encara mirant-me
el teu pols dèbil la teva respiració entretallada
tota tu en la teva bellesa lluitant per no esvair-te
la teva figura imponent aferrada d'un fil
dient-nos adéu i no per un moment
perquè els dos sabíem de la nostra darrera cita.

Bonic fou conèixer-te i haver ballat amb tu
gaudir l'alegria que s'amagava en els teus plats
el timbre de la teva rialla la teva veu jove de sempre
aquella claredat amb què explicaves tot
aqueixa saviesa que et donaven els anys.

Ara t'has detingut al final del camí
inquieta mare-àvia que renuncià al cansament.

Descansa en pau
velleta

que en la meva memòria segueixes.

Gaudeix el llarg somni:
poguérem dir-nos adéu
i hi ha amor per molt de temps.

EPITAFI

Com aigua que cau:
líquid negre i profund arrossegant-nos
fins a on ja no podem tocar fons.

Com làpida que ens enclou:
pesada llosa retallant l'aire
cos inert que reclama per a l'eternitat
el seu punt de lloc final en l'espai.

Com pols que es desintegra:
grotesca ganyota cadavèrica d'una existència
que allí deixà de ser perquè estava vençuda
i que ara sols serà combustió oxigenada
clamorós banquet de cucs.

DOLGUDA PELL D'HOME (2005)

LUCTUÓS LLIT

A Nico. In Memoriam.

*Así, muerta inmortal.
Entre la columnata de tus huesos
Que no puede caer ni a lloros*
CÉSAR VALLEJO

Ve de lluny
pegant fort des de molt endins
i no hi ha manera humana d'evitar-ho.
El crit ha sortit i també les llàgrimes
però ell s'ha quedat allà amagat
tallant-me traïdorenc l'aire
reconeixent-me en el meu afligit tremolor
com si haguéssim concertat
aquesta tràgica cita des de molt abans
i ara estigués coronant el seu triomf
impacientment esperant-me.

Dolor d'orfe total
ara que te n'has anat Mare
i jo -petitó com sempre-
m'he aferrat a ell demanant-li
que em continuï contant coses
de les que mai no vaig saber
quelcom que m'ajudi
a conèixer-te millor
en aquesta trista hora
a omplir aquest immens buit
que la teva absència em deixa
i amb ell m'he ajagut al teu costat
una vegada més i ara sí per sempre
en el teu luctuós llit:
eternament recordant-te.

SENYORA MORT

Traïdora vengueres
-com acostumes sempre-
i em robes el que més estimava.
No donares treva en la teva tenaç tasca
tramuntares la porta i t'endugueres
el quotidià pa de la meva alegria
el somriure i el guisat de l'àvia
la suau veu de mare convertida en pregària.
Sols queda tristesa en aquell pati
on vaig aprendre a esperar les *Deu del dia*
amb fragància d'alfabeguera i pensaments.

Ossuda afamegada
amb res no t'acontentes
d'altres braços també em despregueres
amigues veus tristament absents
recordant-me amb el seu silenci audible
que l'abandonament segueix car la vida
-angoixosa il·lusió frèvola passatgera-
és una sèrie infinita de dolors
cabalístics i tètrics numerals
amb què sumem la nostra constant resta.
Meticulosa i puntual
esgarrifosament assenyales el minut
amb una exactitud exagerada.
Tràgic destí humà:
eternament sotmesos
al teu imprevisible i sinistre caprici.
De res serveix intentar eludir-te
sempre estàs esperant-nos
amagada en la secreta cantonada.

Sé que el buit deixat pels altres
seguirà acarontant el meu reduït entorn
i un dia per mi també vendràs:
com resplendor intens que tanqui els meus ulls
com so agut que els meus llavis traspassi
com incorpòria forma extraviada en els meus dits
com afillat vent d'un hivernal matí
com pesat aire que parteixi en dos el meu pit
com anell de foc que el meu interior calcini
com cop de sang que faci esclatar la meva artèria
com dosi d'oxigen negada al meu cervell.
Trompetada impacient reclamant l'entrega.

Però temor no tinc –fatídica *Pelona*-
m'acompanyen els morts que m'has donat
amb ells vaig preparant la meva macabra comparsa
i al ball arribaré flirtejant amb tu
dansant irredempt el meu retaule de somnis
movent l'esquelet davant la teva cruel dalla.

MARINA I SOBIRANA

Novament et miro
-en la distància-
protegit per aquesta impunitat
que regala el record.
Tanco els ulls
i et veig tal com eres
acaronant els estels
en el teu rostre
mentre transito absent
per l'ardent sender
en la flama del qual
em consumeixo.
Recerco des d'aquí
el pas d'aquests anys
sense arribar al secret
del teu espai
ni albirar el misteri
del teu temps.
Amb tendresa endevino
la teva imponent figura
per sempre captivant
amb aquesta resplendor
que regala el teu cos
emergint a la fi
del verd-blau del mar
lluïnt eternament
la teva corona de reina.

EN L'ETERNITAT DEL BOLERO

A Peggy Katherine

I

Harmoniosament encadellats
En aquesta sagrada pista
Ritual immolació d'humanes ànsies
Navegant cap a al lliurament
Movent-nos sense moure'ns
Entrecuixats enmig de l'ombra
Sense transgredir el perímetre que marca la rajola
La meva pelvis cercant la teva més enllà de la tela
Aquesta inflorescència frontal que m'engoma al teu cos
Calor de bèstia ferida que vol tocar fons
Ritme sexual que suaument polsa i no s'esgota
Passió de mitjanit que no coneix temps.

II

*No es tracta del temps i les seves quimeres
Sinó del que deixa el sofriment
Entens bé el llim de la vida
T'aferres a la lletra i et dispares
Retrospectivament
No obstant això
Importa poc quant fereix el record
Cerco en mi mateix i allà em reconec
No hi ha plaer sense dolor sempre es paga
Suor i semen són la mateixa cosa
Els dos responen davant el mateix impuls:
Gota en la gota entre la mort-vida
Sempre escapant de la mateixa sort.*

III

Mira'm:
La melodia s'amaga al fons del got
I el meu cos s'altera en enfrontar el teu rostre
Els teus ulls són dues brases que cremen el meu costat.

Invita'm:
La nit anuncia el repte que imposen aquestes notes
Envaint el sagrat recinte on som
La pista ens espera com un oceà quiet.

Subjecta'm:

Que siguin les teves sàvies mans les que a cegues em duguin
Per aquest laberint per on caminà la pena
El meu cos pressionant la rodonesa del fruit.

Mou-me:

Les nostres passes brodant aquest tapís sonor
Dos vaixells sacsejats pel sensual onatge
Respirar panteixant de bèsties a l'aguait.

Embriaga'm:

Tot desapareix sols estàs tu amb mi
El ritme que m'imposes em du a aqueix altre espai
És com estar bevent el licor del teu cos.

Sedueix-me:

Que la teva cintura em parli que el teu pit em rendeixi
Que no hi hagi pau en mi tret del feliç moment
De trobar el meu repòs perdut en la tempesta.

Queda't:

No et desprenguis mai d'aquest vaivé genèsic
Renaixent els dos en la cadència ardent
D'aquest bolero etern on no existeix el temps.

VOYEUR INSOMNE

Estic aquí
mirant-te adormida
extasiat en la nuesa
línia del teu tors
com una tèbia gota
saltironant damunt
la pell abrusadora del teu pit:
els meus ulls humits omplint-se
d'aquest espès vapor
que sense pietat exhales
desorbitats en el seu impúdic aguait.

Vana il·lusió seria
suposar que aquesta nit em donarà assossec.

El quadre de Chagall t'il·lumina
sugerint un so que està ocult
però no vull despertar-te.

En el teu repòs traço
les empremtes d'un camí
que recorreguí fa poc:
m'oloro en la teva suor
i reneixo feliç
vivint la il·lusió
del proper combat
que m'exigeix el teu cos.

SIESTA TIME

*Un cuerpo, un cuerpo solo, un sólo cuerpo
un cuerpo como día derramado.*

OCTAVIO PAZ

Suaument s'engronsa
-decorosa-
la punta del seu peu
tocant a terra:
rítmicament insinuant-se
dins l'hamaca.
La terrassa transpira
una suau olor de gessamí
mesclada amb la fresca
aroma de les falgueres
i la captivant embranzida
que del seu pit salta
coquetament exhibeix
la vall i les colines
d'un familiar paisatge
que el meu desig reclama.
Allò que l'aigua em diu
-allà al fons-
és que la vida segueix
un equilibri extern
que m'incita
a desterrar la meva por.
Secreta invitació
transparentada
en el raig de llum
que obliquament cau
inundant amb el seu espectre
el compassat vaivé
que la meva atenció reté.
Un mascarell fa la seva escala
i el seu crit és un apuntador
que paralitza el temps:
tot és quietud
l'aire també cessa
la llum entretallada
pareix eternitzar-se
en la meva furtiva mirada
davant l'escena que contemplo
per la oberta persiana.
En l'humà repòs
d'aquest instant
el camí que condueix al seu peu
se'm fa infinit:
etern.

MEDITERRANI

Era una cala
oberta al meu estiu
el figueral i els pins
d'un altre sòl
un arenal de plata
que cremava
el maragda blau
tocant el cel
la geometria sensual
d'unes gavines
l'ardent remor
que duia el vent
una espumosa llet
davant la roca
el iodat perfum
a sobrevent
un despertar feliç
de pell nua
cap a l'humit
bronze del teu cos.

LOCUS AMOENUS

Un jardí
una font
una cascada
nuesa
projectada
per la lluna
els nostres cossos:
dues ànsies que s'abracen.

Una penetrant olor
d'amor recent
innocent enjogassament
després de l'agonia
un transpirar neguitós
on l'esperma brilla
home i dona fermats
per dos cops de sang
els nostres cossos:
dues ànsies esgotades.

CAVALLER DE LA FE

A Mercè Juan i Carmen Ortiz

*En un lugar de la Mancha,
de cuyo nombre no quiero acordarme...*

MIGUEL DE CERVANTES

Sobrehumana inquietud
aquesta que empeny el teu arrogant pas
per les seques praderes de la Mancha.
Queden enrere la teva descurada hisenda
i el llebrer corredor amb el qual sorties de caça
abans de distreure't ociosament
amb anècdotes de Palmerins o Amadisos
que mortificant-te el seny
et llencen avui per aquesta terra de ningú
a descobrir els teus vertaders
dols i afliccions.

Les armes dus posades.
Difícilment muntés sobre el malparat animal
el nom del qual recorda el que abans fora.
En el teu febril cor amagues el secret
d'una vella passió no conquerida.
I en aquesta calorosa alba d'un dia de juliol
al camp surts a la recerca d'aventures
confiant en què la teva fe i la teva voluntat
hauran de donar-te etern amor i fama.

Però atalaies de sobte l'horitzó
i reconeixes que malgrat les teves nobles intencions
més fort que el teu braç i que la teva llança
és aqueixa trista soledat que t'acompanya.
De l'inútil intent convençut sembles veure el llum.
Novament traspasses la porta del corral
et desfàs de tots els teus pertrets
-a l'establa ja has deixat la cavalcadura-
i tornes al teu llit de cristià vell
amb l'esperança de trobar alleujament en l'assossec.

Abans d'acomodar-te li demanes al teu Déu
que et concedeixi el miracle d'aqueix altre feliç dia
en què sorgeixi el faulista que et redimeixi.
Un altre enginyós gentilhome armat d'una ploma
escrivint la història que sabem.
Aquella on tu -com sempre- ets qui ets:
l'invencible heroi en constant batalla
entreteixint en somnis la més terrestre glòria.

CARPE DIEM

Als meus amics

T'ho dic una altra vegada
t'ho repeteixo:
és que demà
no compte per res
i parlar d'ahir
és viure de préstec
ens queda el dia d'avui
és tot quant existeix.
Importa sens dubte
aquest petit acte
aquest breu minut
compartit davant la
inacabable set de l'altre.
El traç mateix
de la línia que ara escric
esgota la seva existència
en arribar al punt.

T'ho torn a dir
perquè ho entenguis:
sols existeix aquest avui
demà no és segur
el dia d'ahir no compta
passatgera il·lusió
desig gastat
ho vulguis o no
és transcórrer vençut.
Aferra aquest segon
com puguis
res no transcendeix
en aquest humà pas
a més l'atzar
és traïdorenc
si existeix un Gran Disseny
deixa'l als altres.
Calma la teva set en l'agitada
font que t'espera.

Que les teves mans et guiïn
que els teus ulls et mostrin
que la teva oïda reconegui
que el teu olfacte descobreixi
que la teva boca s'ompli.

Esgota't en la febre
on cremen els teus impulsos.

LES RIBERES DEL CANT (2012)

TRÍPTIC MALLORQUÍ

A Mercè i Pere

VALLDEMOSSA

El tranquil pla
ansiós puja
cercant La Cartoixa.
La torre de l'església
captiva s'endevina
entre l'espès núvol
d'aquest hivernal matí.
Poc a poc els raigs
d'un sol de migdia
la travessen deixant veure la mola.
Enfora se sent ara
el pas apressat del cabrer
darrera les seves esquelles
després segueix la calma.
En l'auster recolliment
del vell monestir
el temps s'atura:
una harmonia sensual
s'empara de tot.
Cauteloses les notes
van teixint
el seu cobretaula de somni
i el pentagrama agrest
insisteix a rescatar
la vida d'aquell piano
que algú va deixar oblidat.

BANYALBUFAR

Torn de nou a tu
per escoltar extasiat
el sagrat silenci
que guarden les teves basses.
Les teves terrasses
que baixen fins l'aigua
són carícies del vent.
Elles s'alcen
creixen
s'ageganten
després baixen
serpentegen
es fan cingles.
Sobre la teva calma verda
els ametllers en flor
escampen un perfum
que arriba als tarongers.
I els teus antics ceps
-testimoni del temps-
reclamen l'espai
que donen els llimoners.
La Torre de ses Ànimes
gelosa guarda
la seva quotidiana glòria
mentre allà al fons
rompent-se en la roca
la blanca escuma juga
a la remor de gavines
que saluden la tarda.

FORNALUTX

La Tramuntana s'alça
damunt el verd fullatge
i el *Puig Major* celebra
el seu triomf entre els núvols.
Més amunt
-zigzaguejant en el cel-
una immensa cortina
alimentada de fum
es fa randa d'ombres.
Les oliveres s'engronsen
com en alegre festa
amb la seva llum platinada.
El taronger del pla
s'encén amb el foc
de la rogenca roca.
Fa olor de llenya cremada
de tarongina
de figa oberta.
L'horta exhala un bàlsam
que es nua a la calma.
L'eco de les meves passes
ressona en els graons
que allà deixà la pedra
mentre ansiós busco
el camí que va
de la muntanya a l'atalaia.

VIATGER

Vaig pel teu cos
com per un riu:
navegant a les palpentes
segons el moviment
que m'imposes
i en impacient prec
m'entretinc
en el tranquil ardor
d'aquest secret onatge.
En les aigües que bec
em reintegro a la febre
d'altres dies
al plaer inconclús
que subjecta el meu temps.
Remo feliç
vaig cap al teu rabeig
el teu so m'arrossega
i allà em quedo.

Vaig pel teu cos
com per un bosc:
les meves incansables mans
van obrint el camí
sabent de memòria
on és la dreuera.
Assedegat vaig creuant
per valls i colines
flairant el perfum
que surt de la rosa
mentre els meus llavis xuclen
la llavor en el seu centre.
T'estremeixes finalment
ara estàs en el meu alè
i insaciable em cremo
en el foc que m'enganxa.

Caic en el teu cos
com del bosc al riu:
centaure dins la caverna
d'una gruta volcànica
on torno a néixer
morint a crits.

FRESCA TEMPESTA

Aquesta llum que m'anuncia
la percussió del tro
no resplendeix com abans.
Es veu quieta
tranquil·la en el marc vidriós
de l'estrepitós oceà
on un raig m'envesteix.

El llum dels teus ulls
m'empresona a la llunyania
i recupero així
-il·lusió d'un instant-
el foc abrusador
d'aquella nit.
Se't veu tranquil·la llavors
riallera i plaent.
Busco el so en tu
temorós m'apropro
com atret
per aquesta pell que espera.
En el centre el teu sol és argamassa
amb la qual pren forma el meu costat.

Però de nou tornes
a transformar el meu somni
superant amb escreix
l'udolar tediós
de la fresca tempesta.
El cel s'electritza
-ja no estàs tu amb mi-
el meu cos escolta el ressò
que m'arrossega a la riba
on el dolor m'espera
i em lliuro feliç
al plaer d'aquest insomni.

MATISSE

(*Dance*, 1910)*

A Luz Ángela i Ricardo

Festa de cossos
voltant desenfrenadament.
Deu braços encesos
compartint la glòria
d'un febril univers
amb nova primavera.

El blau cel
que els serveix de fons
sembla obrir-se alegre
davant el ritual festeig:
harmoniós plaer
suport dels déus.

I la incitant flama
que emeten els dansaires
-nuesa oferta
a un humà desig-
reproduceix el secret
miracle de la vida.

*Es pot veure per Internet la imatge d'aquest quadre:
<http://www.henri-matisse.net/paintings/bgd.html>

VAN DONGEN

*(The Tango of the Archangel, 1922-1935)**

A Paco i Almudena

Entrecuixada gemegues
en engronsar-te entre núvols.
El sortilegi alat
de qui amb tu gira
comunica al teu cos
una passió antiga
que els cels retenen.

Tu et lliures submisa
tota la teva pell et segueix.
Hi ha dolcesa al teu rostre
i el teu ventre nu
s'acomoda a aquesta línia
del terrenal desig
que els teus porus exhalen.

Humana levitat
la de les teves tenses cuixes
oferint-te sencera
a aquest festí sonor.
Coqueteria insinuant
en aqueixa fresca orquídia
que adorna el teu pentinat.
Camuflada quietud
la del blau lligacama
que subjecta la teva carn
i aquest raig de llum
que la teva sabata llença.

Però l'arcàngel plora:
en el teu coll amaga
el seu inabastable somni
-el seu desig de ser home-
impotent davant el foc
d'aqueixes notes que cremem.

*Es pot veure per Internet la imatge d'aquest quadre:
<http://weimarart.blogspot.ca/2010/09/kees-van-dongen-her-body-is-my.html>

MIRÓ

(*Bailarina oyendo tocar el órgano en una catedral gótica*, 1945)*

A María-Teresa i Raül

*Que mi obra sea como un poema
musicado por un pintor.*

JOAN MIRÓ

Onírica policromia
del negre espai
inundat per una lluminositat
en interestel·lar moviment.
Libèl·lules o caragols
insectes que dialoguen
mol·luscs caminadors.
Quin estrany enigma
hauran filtrat
els teus penetrants ulls
per lliurar-nos això?

Busco la ballarina
i no la trobo.
No obstant
ara començo a entreveure
alguns dels secrets tons:
la creu d'aquell traç
on va córrer la tinta
la dona amb la seva fulla vaginal
roig i negre del qual la vida raja.
Però també veig un peix
que surt de l'aigua
una blavosa estrella de mar
que a l'altre extrem canta
a una lluna taronja.
Potser és l'organista
qui a dalt s'asseu
i el de baix és un home
-tu mateix em sembla-
que embadalit escoltes
aquest concert còsmic
que a la *Seu* sona.
Perquè és música el quadre:
originària sonoritat
per tu visualitzada
colors atrapats
en el·líptica vibració.
I avall
més avall

apuntant cap a ella
-la vegetal vagina-
aquest espermatozou
que ho sintetitza tot.

Estels
constel·lacions
llunes ferides
per una gota negra
sols furiosament
il·luminant
l'incansable blau.
Estàs també tu allà
amb el teu infantil somriure
recordant-nos -com sempre-
que ets Déu en el teu món.

*Es pot veure per Internet la imatge d'aquest quadre:
<http://pintura.aut.org/SearchProducto?Produnum=25488>

CHAGALL

(*The Ballet Theatre*, 1945)*

Com acostar-me a tu
que t'esvaeixes
com gota en la pluja?
Perquè intento tocar-te
mes no puc.
Et converteixes en ona
i te'n vas com el vent.
Jo que anhelo aferrar-te
com el piano a les notes.

Però saltes.
Amb energia t'impulses
de terra t'aixeques
gairebé voreges els núvols
ja no ets matèria.
En la meva obsessió persegueixo
el que em donen les ombres.
El meu reclam et busca
com àgil llum d'hivern.

Debades aguaito
el fulgor transportat
del teu ingràvid cos.
L'onejar inclement
d'aquest frondós cabell
les perles en el teu coll
l'elegància de la cintura
que en el blau em crida.

Per agafar-te
somnia ser Pegàs
però no tinc ales.
El teu terrenal encant
em descobreix l'esbalaïment
del dansaire extasiat
que inútilment guarda
el seu secret en les flors
la passió de les quals delaten.
Així em vences.
Només queda el record
de la teva humana presència
saltironant a l'aire.

*Es pot veure per Internet la imatge d'aquest quadre:
<http://www.flickr.com/photos/42100602@N08/3981076482/>

JOSEFINA

(*Guacherna*, 1982)*

A Nancy, Rody, Edith i María

Cumbiambera nocturna
amb el teu serè pas
vas obrint la nit.

La percussió sonora
que del tambor emana
repica com un tro
y la cintura doblegues
en el sensual convit
marcat pel teu cos.

La foguera alimenta
aquest doble llum
coquetejant en els teus ulls
mentre les teves espatlles tremolen
amb el repte harmoniós
que els teus gestos imposen.

A contrallum
la teva faldilla venta
el viril impuls
que des del fons anuncia
la seva intenció d'abordatge.

Et ruboritzes y creixes
i s'acalora la teva sang.
Sobre l'arena imposes
la teva dominant forma
d'altiva palmera.

Transformada t'engrorses
i els teus peus llisquen
com tempesta en calma.

*Es pot veure per Internet la imatge d'aquest quadre:
<http://josefinadiazgranados.8k.com/guacherna.html>

BOTERO

(*Dancers*, 1987)*

A Rosa i Noel

Entre somnis et porta
perfumant el camí.
Passos curts
ben mesurats
tancats de cintura
com a tu t'agrada
per sentir-te viva
d'aquesta humana manera
en què davant la teva sorpresa
la pista ja no existeix
i una energia secreta
el teu encís sosté
evitant que caiguis.

La seva mà esquerra
lleugera s'aixeca
controlant el teu pols.
Y la dreta
-diminuta a la teva cintura-
s'apodera del punt
on les línies neixen:
aquesta carn desperta
que la tela recobreix
en tan tendre abandonament.

Dues tenalles d'amor
les teves imponents cuixes
si s'obrissin
t'engoliries el món.
Saps que aqueixa és la teva força:
sabatetes amb ales
en atzur de princesa.

Una nit de festa
que el teu cabell celebra
encenent l'instant.

*Es pot veure per Internet la imatge d'aquest quadre:

<http://www.cart.firststartsource.com/servlet/the-63676/The-Dancers-by-Fernando/Detail>

DE NOU LA MAR

Per a Ana María Correa

En aquest capvespre
davant les teves ones
molt satisfet torno
a recordar els meus passos
navegant en un temps
d'insegures promeses.
És d'argent aquesta llum
que retenen els meus ulls.
Un concert de llums
s'intueix a la llunyania.
La incansable remor
del teu escumós alè
em consola sorprenentment
i m'imagino ple
d'il·lusió i de goig.
Passió de joventut
que se n'anà amb el vent.

Amb el teu cant reneixo.
El cristall verd-blau
de la teva alegre cadència
em domina indolent.
Amb temorós anhel
endevino l'abisme
on s'amaga l'altre.
Torno a ser el que sóc:
gota d'aigua en el teu merlet
pols estel·lar que espera
passatger esclat
amb set de redempció
carn que tremola en veure't
en la teva eterna grandesa.

AQUESTA NIT

Rodant cap a l'amor
de l'amor vinc.
M'acompanya
el festí dels altres:
un clamor miraculós
que s'ageganta
a mesura que creixo.
Una coral de glòria
que agraïda se sent
davant el temple encantat.

Ja no hi haurà contrarietats
en l'entrega.
La lliçó apresada
sintetitza el camí
que fa molt recorro
i amb paciència espero
el que durà aquesta nit:
el tremolor d'una ombra
sotmesa a les meves mans
el vapor d'aquell cos
damunt el llit que cruix.

BÈSTIA EN REPÓS

De nou
un desbocat impuls
s'apodera de mi
torno a ser el de sempre
el que tant conec:
animal fugitiu
corrent en l'espessor
d'aquesta selva de ningú.
El desig m'empresona
els seus tentacles solco
em domina el clamor
de la bèstia en repòs.

De poc serveixen
l'oració en l'arena
l'encens votiu
la mitja llum de l'hort.
Responent al meu afany
navegaràs les aigües
arribaràs fins a mi
on sempre t'espero
transformada en fulgor
que el meu instint alimenta.

Hi ha passió en la nit
i a la nit m'entrego
desembolicant randes
sacrificant ossos
trencant en dos la meva espinada
fins al tremolor del ritus.
Queden després el tedi
la insensata condemna
aquest sabor amarg
que s'enganxa a la carn.

NOCTURNÀLIA

Per a Ana i Juan Luís

Poderós es bat
el vent a la caleta.
Una remor compartida
repercuteix a les roques
on ronda la nit
i les ones s'apropen
consumint la platja.

Brama la mar:
el vent afavoreix
l'estela en serpentina
que baixa de les aigües.
Les blanquinoses crestes
dibuixen un tribut
de iode, sal, i nacre.

Imagino l'enigma
que s'amaga en el seu fons.
Les ones van deixant
un serpent d'escumes
que adorm la ribera.
I prop del moll
el vell vaixell somnia
una rovellada glòria
que li furtà a les aigües.

Com una llàntia sonora
s'ha encès l'arena.
Jo la trepitjo buscant
reconèixer-hi
les meves empremtes ja cansades.
Traginant en silenci
el que em deixa el temps.

BALCÓ

Cossos

cossos

cossos

metàl·lica suor
d'un bronze que desperta
revifant la carn.

Esclat sensual
sobre la bullent randa
d'una platja assedegada
que incita a l'abandonament.

Confirmació impúdica
d'una activa vida
que a la seva manera venç
les vileses del temps.

COL·LOQUI DELS AMANTS

Recordant Quevedo

Ell

En contemplar amb emoció el meu estat
El preciós equilibri d'aquest dia
Reconec que si quelcom entristia
La il·lusió momentània del passat

Era cert dolor que acompanyava
Els meus frustrats intents per tenir-te
El no arribar finalment a posseir-te
Cop fatal que el teu desdeny em dava

Bastà que em miressis un instant
-Doble sageta de llum i de tendresa-
Per salvar-me en ta innocència pura

Rescatant la meva vida ja anhelant:
Perquè aquest amor en mi serà constant
Més enllà del plaer que l'assegura.

Ella

Constant haurà de ser i no és caprici
Aquesta força que em lliga al teu costat
Sublimació feliç que en tu he trobat
Recompensa a la meva pena i al meu vici

Aquesta nit vindràs estic segura
A brindar-me de nou els teus excessos
Desfent la meva angoixa amb els teus besos
Transformant el meu bosc en selva pura

T'esperarà el meu cos ja anhelant
Associaré així la meva set per posseir-te
Em cremaran les teves flames en tenir-te

Del teu foc sortiré sempre triomfant:
Car aquest amor en mi serà constant
Més enllà de la vida i de la mort.

SOM

Aigua trista que creua
aiguaneix de cendra
foc que es consumeix
a l'abric d'una nit
crit i tremolor que sorgeix
de la passió que aguaita
premonició de la fi
en vida que encara no arriba
compassada espera
camí del silenci.

Però també consciència
d'un constant malbaratament
cega gosadia davant el temps
negació de la mort
cuirassa planyívola
que ens promet indult
sacrifici obsequiós
nostàlgica innocència
gota que es repeteix
febril desig que espera.

ÍNDEX

I. CANDELA VIVA

Peix en l'obscuritat
Maquiavel
Si et cansas un dia
Aquest cel
Et veig passar

II. FOLLET DE NIT

Odisseu
Ressurrectio
Carn hi ha en tu
Cantar de cec
Follet de nit
Divendres Sant

III. ARS AMANDI

Trist so
I ja no hi ha temps
Ars amandi

IV. POLS ENAMORAT

Ritme nostre
Amb el bastó a coll
Humitat sonora
Calor de pas
Anti-Narcís
Vertigen
Festí aliè
Darrera cita
Epitafi

V. DOLGUDA PELL D'HOME

Luctuós llit
Senyora Mort
Marina i sobirana
En l'eternitat del bolero
Voyeur insomne
Siesta Time
Mediterrani
Locus amoenus
Cavaller de la Fe
Carpe diem

VI. LES RIBERES DEL CANT

Tríptic mallorquí
Viatger
Fresca tempesta
Matisse
Van Dongen
Miró
Chagall
Josefina
Botero
De nou la mar
Aquesta nit
Bèstia en repòs
Nocturnàlia
Balcó
Col·loqui dels amants
Som

LA TRADUCTORA

MERCÈ JUAN va néixer a Barcelona on passà la seva adolescència i es traslladà després a Mallorca. És llicenciada en Filologia Hispànica per la Universitat de les Illes Balears, especialitat en llengua i literatura catalana. Des de 1982 fins a 1989 va treballar de bibliotecària i col·laboradora amb l'escriptor i premi Nobel Camilo José Cela Trulock. Entre 1992 i 2011 va ser professora de català en diferents instituts d'ensenyament secundari de les Illes Balears. Casada amb Pere Galiana, gaudeix ara d'una merescuda jubilació i viu amb la seva família a Palma de Mallorca.

Il·lustració de la portada (Copyright):

María-Teresa Vicencio, *Body and Soul* (2010). Monoprint, acid free paper, 12"x9".

LAUS DEO